

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **R. S.**
skazanego za popełnienie czynu z art. 296 § 1 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
(art. 535 § 3 k.p.k.),
w dniu 26 marca 2025 r.,
kasacji obrońców
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 13 czerwca 2024 r., sygn. akt II AKa 79/24
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 26 stycznia 2024 r., sygn. akt II K 14/22

postanowił:

- 1) oddalić obie kasacje jako oczywiście bezzasadne;
- 2) obciążyć R. S. kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim, wyrokiem z 26 stycznia 2024 r., skazał R. S. na dwie kary jednostkowe pozbawienia wolności: 3 lat - za popełnienie czynu z art. 296 § 2 k.k. w zb. z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 294

§ 1 k.k. (pkt I wyroku SO) i roku – za czyn z art. 271a § 1 k.k. (pkt II wyroku SO), które połączył węzłem kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i orzekł obowiązek naprawienia szkody z art. 46 § 1 k.k. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, wyrokiem z 13 czerwca 2024 r., po rozpoznaniu apelacji obrońcy, uchylił zaskarżony wyrok, pozostawiając w obiegu prawnym wyłącznie skazanie na rok pozbawienia wolności za posłużenie się fakturami poświadczającymi nieprawdę tj. występki z art. 271a § 1 k.k.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego wniosło dwóch obrońców.

Adwokat I. A. podniosła zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego tj. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k., polegającego na przyjęciu za podstawę skazania z art. 271a § 1 k.k. wewnętrznie sprzecznej opinii biegłego; art. 452 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. przez oddalenie wniosku obrońcy o przeprowadzenie dowodu z audytu prawno – podatkowego; art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 174 k.p.k. przez naruszenie zasady bezpośredniości przy ocenie dowodów w sprawie; rażące naruszenie prawa materialnego tj. art. 271a § 1 k.k. przez skazanie R. S. za fałszerstwo intelektualne faktur w sytuacji gdy nie było do tego podstaw; art. 88 ust. 3a pkt 4c ustawy o podatku VAT przez jego błędne zastosowanie.

Adwokat P. R. podniósł zarzut bezzwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającej na nienależytej obsadzie Sądu Apelacyjnego; rażącego naruszenia prawa procesowego tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegającego na nieprawidłowym rozważeniu zeznań świadka.

Oboje obrońcy wnieśli o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w pkt II i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim w odpowiedziach na kasacje wniósł o oddalenie ich jako oczywiście bezzasadnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje obrońców były oczywiście bezzasadne.

Przede wszystkim nie potwierdzono wystąpienia bezzwzględnej przyczyny odwoławczej mającej polegać na tym, że Sąd Apelacyjny przeprowadzający kontrolę instancyjną był nienależycie obsadzony (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.),

albowiem w jego składzie orzekał sędzia powołany do pełnienia urzędu sędziego Sądu Apelacyjnego w Szczecinie przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. Jakkolwiek w świetle uchwały połączonych 3 Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I – 4110 – 1/20) należy tu mówić o wadliwym powołaniu na stanowisko sędziego, to jednak *in concreto* fakt ten nie wywarł negatywnego wpływu na sposób rozpoznania przez Sąd drugiej instancji środka odwoławczego. Skarżący na poparcie przeciwnej tezy nie przedstawił żadnej argumentacji. Przede wszystkim trzeba wskazać, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., nie zachodzi wyłącznie dlatego, że w składzie sądu bierze udział sędzia rekomendowany do tego urzędu przez Krajową Radę Sądownictwa powołany do życia ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Kwestię zasadności zarzutu nienależytej obsady sądu można brać pod uwagę wyłącznie wtedy, gdy zostanie wykazane, jakie konkretnie okoliczności miałyby mieć wpływ na podanie w wątpliwość niezawisłości i bezstronności sądu, który ma orzekać w danej sprawie. Temu wymogowi nie sprostał autor rozpatrywanej skargi. Uchybienie wskazane przez obrońcę zawiera wyłącznie krytykę procedury nominacyjnej przeprowadzonej przez KRS w jej kształcie z 8 grudnia 2017 r. bez podania merytorycznych argumentów mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego wskazanego w kasacji przy rozpoznawaniu apelacji.

W odniesieniu do kasacji autorstwa adw. I. A. należało zauważyć, że wskazano w niej uchybienia rażącego naruszenia prawa materialnego i procesowego. Ich rozpoznanie należało poprzedzić wnioskiem, że takie ujęcie zarzutów czyni kasację niespójną. W judykaturze Sądu Najwyższego wielokrotnie podkreślano, że obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu ustalony prawidłowo a nie zastosowano do niego właściwego przepisu prawa materialnego, a także wówczas, gdy nie zastosowano określonego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie było obowiązkowe. Natomiast nie zachodzi taka obraza, kiedy wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń przyjętych za jego podstawę lub naruszenia przepisów prawa procesowego (zob. wyr. SN z 23 lipca 1974 r., V KR 212/74; post. SN z 8 stycznia 2002r. V KKN 214/01). Pogląd, że przy zarzucie prawa materialnego za punkt

wyjścia należy przyjmować nie to co Sąd ustalił, lecz to co powinien ustalić jest nie do zaakceptowania i tak ujmowany zarzut obrazy prawa materialnego jest w istocie zarzutem błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku.

W przedmiotowej kasacji podniesiono zarówno zarzut obrazy prawa materialnego, jak i procesowego, a więc, mając na uwadze powyższe, pierwszy z nich mógłby być rozpoznany, gdy drugi okazałby się niezasadny.

Sąd Najwyższy nie podzielił zastrzeżeń obrońców do przeprowadzonej kontroli apelacyjnej. Powołana biegła z zakresu księgowości sporządziła opinię odnośnie czynu z art. 296 § 2 k.k. w zw. z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., a nie fałszerstwa faktur, za które ostatecznie skazano R. S. Już to ustalenie czyniło zarzut oczywiście bezzasadny, skoro w zakresie czynu przywłaszczenia powierzonej rzeczy ruchomej oraz wyrządzenia szkód w obrocie gospodarczym wydano wyrok kasacyjny. Nie było podstaw do kwestionowania skazania R. S. z art. 271a § 1 k.k., co uczynili obaj obrońcy. Nie ma wątpliwości, że A. P. wystawił dwie faktury na rzecz skazanego, który ujął je w deklaracji dla podatku od towarów i usług za miesiąc wrzesień 2018 r., przy czym dokumenty te poświadczały nieprawdę co do okoliczności faktycznych, a mianowicie zdarzenia gospodarcze określone w tych fakturach w rzeczywistości nie miały miejsca. Na uwagę zasługiwał fakt, że okoliczności te potwierdzili świadkowie (T. J. i L. T.), których wiarygodności nie kwestionował obrońca w apelacji. Jednocześnie zastrzeżenia przedstawione w kasacji adw. P. R., co do jakości tych zeznań są niczym nieuzasadnione: obaj świadkowie znali stan budowy stąd, że jeden pracował na niej a drugi był stroną umowy o roboty budowlane.

Uchybienia wskazane w obu kasacjach nie podważyły prawidłowej oceny stanu sprawy i zakwalifikowaniu czynu skazanego z art. 271a § 1 k.k.

Sąd procedujący w pierwszej instancji zasadnie uznał, że brak jest podstaw do zwrotu podatku naliczonego skoro miał do czynienia z fakturami potwierdzającymi nieprawdę co do okoliczności faktycznych. Przepis art. 88 ust. 3a pkt 4c ustawy o VAT wyraźnie blokuje m.in. zwrot podatku naliczonego, odsyłając do przepisów prawa cywilnego art. 58 i 83 k.c., w których mowa jest o czynności prawnej sprzecznej z ustawą albo mającej na celu obejście ustawy (art. 58 § 1 k.c.)

i w wypadku pozorności oświadczenia woli (art. 83 k.c.), a regulacja ta przeciwdziała bogaceniu się w drodze przestępstwa.

[SOP]

[r.g.]